

Københavns Universitet

Rejs lille bog

Blicher, Henrik

Published in:
NorS Nyt

Publication date:
2018

Citation for published version (APA):
Blicher, H. (2018). Rejs lille bog. NorS Nyt.

NorS Nyt uge 51

NorS Nyt med HumNyt <norsnyt@kunet.dk>

Hvis der er problemer med visningen af meddelelsen, kan du klikke her for at få vist den i en webbrowser.

Sendt: to 20-12-2018 13:53

Til: Henrik Blicher

2018 har været et flot år for forskerne på NorS. I løbet af året har vi samarbejdet med dem og med dem følger nye, spændende projekter.

[Se oversigten over årets bevillinger](#)

Ledelsen på NorS ønsker alle en glædelig og regenererende jul.

Rejs lille bog

I sidste uge stod jeg med Thorvaldsens eksemplar af *Labyrinten* i hånden. Ikke længe, men nok til at mærke historiens vingesus.

[Læs lektor Henrik Blichers artikel om Jens Baggesens bog *Labyrinten*, som billedhuggeren Bertel Thorvaldsen medbragte på sin rejse til Rom og hjem igen.](#)

Rejs lille bog

I sidste uge stod jeg med Thorvaldsens eksemplar af *Labyrinten* i hånden. Ikke længe, men nok til at mærke historiens vingesus.

Labyrinten er Jens Baggesens stakåndede rapport fra en rejse gennem Europa i revolutionsåret 1789. Thorvaldsen er billedhuggeren Bertel Thorvaldsen, der siden 1848 har ligget begravet midt i det museum, man havde lavet til den verdensberømte dansker.

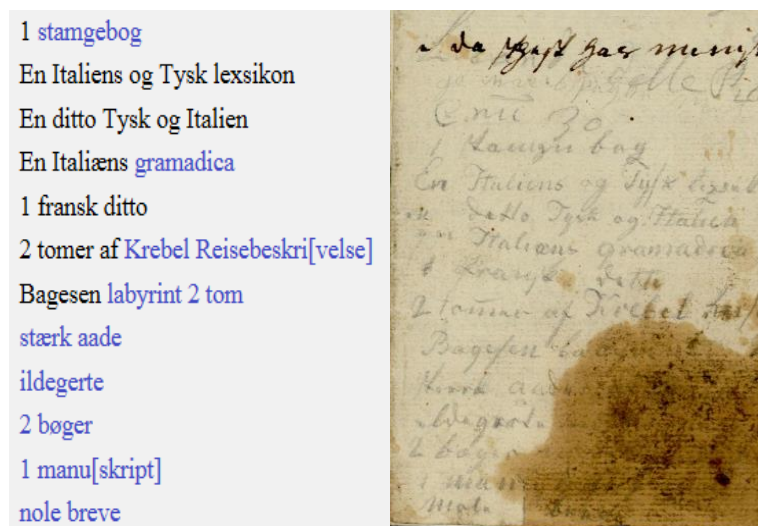
På Thorvaldsens Museum opbevarer man billedhuggerens bibliotek i bogskabe, der ligesom resten af museet er designet af Michael Gottlieb Bindesbøll.

Det sjove ved Thorvaldsens eksemplar af rejsebogen *Labyrinten* er, at det har gjort ejermandens rejse med. Med skib og alting. Hele turen til Rom og tilbage igen.

I 1796 havde Thorvaldsen nemlig modtaget Kunstakademiets store rejsestipendium, hvad han tog så bogstaveligt, at han først kom tilbage efter 40 år. Da var han berømt, og modtagelsen var fyrstelig, hvad man kan forvisse sig ved at have øjnene med sig på en tur rundt om Thorvaldsens Museum.

Rejsen foregik på den måde, at Thorvaldsen i slutningen af august 1796 sejlede med fregatten Thetis mod Rom. Første station var Malta; der gik han fra borde op under jul og blev der en måned. Først i slutningen af januar kommer han til Napoli. En ordentlig tur, så der har været god tid til at læse.

I Napoli sker der det, at nogle af Thorvaldsens bøger bliver beslaglagt i tolden, heriblandt *Labyrinten*, som man kan se af hans dagbog. Hvor man også kan se, at han var ordblind.

Hvem skulle nu have gættet at *stærk aade* refererede til Christen Prams uhåndterlige heltedigt i femten sange, *Stærkodder* (1785)? Også den gjorde turen med.

Bøger har det med at skifte ejere. Det berejste eksemplar af *Labyrinten* har tilhørt "P. Pavels", som han har underskrevet sig i bogen - det vil sige skibspræsten, den norske Peder Pavels, der sikkert har foræret Thorvaldsen de to bind, inden deres veje skiltes på Malta. De var venner forud for rejsen. Muntre venner tyder alt på.

Peder Pavels skrev dagbog på turen: "Reisejournal 1796-1797 som skipsprest på en Middelhavs-farer, fregatten Thetis". Her fremgår

det, at Thorvaldsen synes, at det kun går for langsomt med at komme til Rom. I sin afrapportering til Akademiet forklarer han det med forsinkede afgange og ophold i karantæne, men lover at indhente det forsømte.

Kaptajnen ombord hed Lorens Fisker. Han gjorde sig ikke høje tanker om den unge Thorvaldsen. Han udretter ikke dagens gerning, skriver han til sin kone Lotte, der er blevet hjemme i København: *Hvorledes det vil gå ham, det maae himlen vide. Han er så luddoven, at han ikke selv har gidet skrive. Har aldrig ombord villet lære et ord sprog. Den herre har 400 rigsdaler om året og Gud hjælpe ham selv, holder hund, snuer hele formiddagen og spørger og sørger bestandig for magelighed og lækkerhed. Men alle her ombord holder af ham, da han er en godmodig person.*

Thorvaldsen har ikke desto mindre tegnet kaptajnen, så alle ombord siger, at det ligner uforskammet, og han har tegnet kaptajnens Lotte som blomstrende attenårig, så hun kan bæres i en brystnål af kaptajnen på langfart.

Labyrintens 40 år lange rejse til lands og til vands sluttede i 1838, da den store Bertel Thorvaldsen vendte tilbage til København.

Alle informationer i det ovenstående er hentet fra den velassorterede hjemmeside *Arkivet, Thorvaldsens Museum*; titlen er en hilsen til Ovid, der for længe siden henvendte sig til sin bog, som var på vej til Rom, men vel at mærke uden ham, der måtte blive i sit eksil på Sortehavskysten: *Parve – nec in video – sine me, liber, ibis in urbem (Tristia 1.1.1-2).*

Henrik Blicher